

Jeomorfoloji Derneği Bülteni

www.jd.org.tr

<https://www.facebook.com/JeomorfolojiDer>

<https://twitter.com/JeoOrg>

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİMİNDE COĞRAFYA LİSANS PROGRAMININ YAKIN GEÇMİŞİ VE GELECEĞİ

Hüseyin TUROĞLU
turogluh@istanbul.edu.tr

Giriş:

Türkiye Yükseköğretiminde, coğrafya lisans programının son 50 yılına bakıldığında; 20 Temmuz 1982 tarihi yakın geçmişe ait önemli bir dönüm noktası olmuştur. 20 Temmuz 1982 öncesi ve sonrası coğrafya lisans programları arasında çok köklü değişiklik gerçekleşmiştir. Bu yeni düzenleme ile format değiştiren Coğrafya Lisans Programı 40 yıldan biraz daha uzun süredir geçerliliğini sürdürmektedir. Ancak, Yüksek Öğretim Kurulunun (YÖK) Uluslararasılaşma çalışmaları kapsamındaki Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) standartları ve alınan kararlar dikkate alındığında; Coğrafya Lisans programında yakın gelecekte radikal bir değişimin yaşanacağına işaret etmektedir.

Türkiye’de Coğrafya Lisans Programının geçmişten günümüze kadarki değerlendirmeleri farklı çalışmalarda dile getirilerek yayınlanmıştır (Erinç, 1973; Erinç, 1997; Koçman 1999; Kayan, 2000; Turoğlu, 2003; Yazan ve Bekaroğlu, 2018; Turoğlu, 2018; Tanrıkuu ve Gümüşçü, 2021). Bu makalede; Coğrafya lisans programının 20 Temmuz 1980 öncesi ve sonrası profili ana hatlarıyla özetlenip, esas olarak YÖK’ün 2001 yılında başlayan Bologna Süreci ve sonrasında önemli mesafelerin alındığı, son 5-6 yılda ise TYYÇ kapsamında Coğrafya Lisans programında gerçekleştirilen çalışmalar ve yaklaşımı mercek altına alınmıştır.

20 Temmuz 1982 öncesi Coğrafya Lisans Programı:

1980 ve öncesi dönemde, üniversitelerimizin Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültelerindeki Coğrafya lisans programları kürsü(sertifika) sistemi ile eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürüyorlardı. Bölümlerdeki kürsü sayıları; coğrafya bölümlerinin her anlamdaki imkânları ve potansiyelleri çerçevesinde değişebiliyordu. Örneğin, 70 li yılların ikinci yarısında, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü; Fiziki Coğrafya, Yapısal Jeomorfoloji (bir dönem “Strüktür ve Yeraltı Kaynakları”), Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Umumi Coğrafya, Türkiye ve Ülkeler Coğrafyası olmak üzere 5 kürsü (anabilim Dalı) olarak öğretime devam ediyordu. Ankara Üniversitesi, DTCF Coğrafya Bölümü ise Fiziki Coğrafya ve Jeoloji, Beşeri ve İktisadi Coğrafya, Ülkeler Coğrafyası Kürsüleri ile coğrafya öğretimini sürdürüyordu.

Kürsü sisteminde; 4 yıllık coğrafya lisans programının dersler yıllık ve ilk yıl tüm kürsü öğrencileri Coğrafya Lisans Programı seviyesindeki temel dersleri zorunlu olarak ortak alırlardı. Sonraki 3 yıl, her kürsü kendi programını uygulardı. Her öğrenci kendi asıl kürsüsünün yanı sıra 2 adet yardımcı kürsü (sertifika) tercih eder ve bu kürsülerden de seçmeli dersler alırlardı. Yardımcı kürsüler (sertifikalar) jeoloji, orman, harita, vb. bölümlerden de alınabiliyordu. Böylece her öğrenci ilk yıl coğrafya biliminin temel derslerini zorunlu olarak gördükten sonra, coğrafya biliminin farklı alanlarında uzmanlaşarak, coğrafyacı olarak mezun olabiliyorlardı.

Kürsü sisteminde; öğrenciler, hangi kürsüde öğretim alacaklarına, bölümü kazanmadan önce yaptıkları Üniversite başvurularındaki bölüm tercihlerinde karar veriyorlardı. İlk yılın zorunlu temel derslerinden sonra, coğrafyanın belli alanlarına odaklanılmış 3 yıllık eğitim ve öğretim müfredatı; bu gün halen daha bölümlerimizin web sayfalarında yer alan mezunların iş olanakları için bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasında yeterli olabiliyordu. Bu yüzden YÖK; coğrafya lisans programı mezunlarının Jeomorfolog Unvanı kullanabilmeleri yönünde karar almıştı.

DANIŞMA MECLİSİ		S. Sayısı : 293
Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu. (1/464)		
T. C.		
Başbakanlık		
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi		20 Temmuz 1982
Başkanlığı		
Sayı : K. K. T. D. 18/101-1-38/05433		
DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA		
«Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bu günkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve bir örneği ilişik olarak gönderilmiştir.		
Gereğini arz ederim.		
		Bülend ULUSU Başbakan
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME GENEL GEREKÇE		

Şekil 1: Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. 20 Temmuz 1982 tarihli ve 17760 sayılı Resmi Gazete, 1. sayfası.

20 Temmuz 1982 tarihi niçin önemli

Amacı; "Madde 1: Yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir" (YÖK Kanunu, 1981: 5347) şeklinde tanımlanan, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, 04 Kasım 1981 tarihinde kabul edilerek, 06.11.1981 tarih ve 17506 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Daha sonra amacı “Madde 1: 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu gereğince yükseköğretim kurumlarının yeniden teşkilâtlanmasını düzenlemektir.” (KHK, 1982: 01) şeklinde tanımlanan, 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 20 Temmuz 1982 tarih ve 17760 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir (Şekil 1). Bu kanun hükmündeki kararname ile fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu, araştırma ve uygulama merkezi ve benzeri birimlerin kuruluş şemalarında önemli oranda yeniden yapılanmaya gidildi. Coğrafya lisans programında da bu yapılanma süreci içinde Kürsü sisteminden, Bölüm sistemine geçildi. 1982 Haziran döneminde mezunu olan coğrafya bölümü lisans öğrencileri, kürsü sisteminde eğitim ve öğretimlerini tamamladılar. 1982-1983 eğitim öğretim yılı; yarıyılık dersler ve bölüm sisteminin uygulanması ile başladı. 1983 Haziran döneminde mezun olan öğrenciler ise 3 yıl kürsü sisteminde, 1 yıl (son yıl) bölüm sisteminde okuyarak mezun oldular. Lisans Coğrafya Programı; eğitim ve öğretime halen bölüm sistemi ile devam etmektedir.

20 Temmuz 1982 sonrası:

Coğrafya lisans programında; 1982-1983 eğitim öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlayan 8 yarıyılık bölüm sistemi halen devam etmektedir. Bu 8 yarıyılık bölümden mezuniyet koşulu; öğrencinin, coğrafya bütünselliğini sağlayan tüm kapsamına (bir başka ifadeyle kürsü sistemindeki her kürsünün kendi programlarına ait derslerin bilgi, beceri ve yetkinliklerine) ait her yarıyıl 20 kredi, toplam 160 kredilik ders alması ve başarılı olmasını gerektirmekteydi. Bologna süreci kapsamında kredili sistem değişti ve AKTS uygulamasına geçilerek, her yarıyıl için 30 AKTS, toplamda ise 240 AKTS’lik ders alarak başarılı olma koşulu gelmiş oldu.

Bu radikal değişiklik; kürsü sistemindeki 1 yıl temel coğrafya derslerine ait ortak eğitim ve sonrasında 3 yıllık uzmanlık alan eğitiminden vazgeçip, 4 yıllık (8 yarıyılık) coğrafya çatı eğitimi tercihinin yapılması anlamına geliyor. Bu tercih; bölüm sisteminden mezun olan coğrafya lisans mezunlarının birbirinden farklı ve uzmanlık seviyesinde coğrafi bilgi, beceri ve yetkinlikler isteyen Maden Tetkik Arama Enstitüsü, Devlet Su İşleri, Köy Hizmetleri, Orman Genel Müdürlüğü, Karayolları, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu, Turizm Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, vb. gibi bakanlıklar ile bölge planlama çalışmalarında ve belediyelerin planlama faaliyetlerinde görev yapabilmeleri için ilgili kurumların beklentilerine cevap verecek bilgi, beceri ve yetkinliklerini kazandırma konusunu şüpheli hale getirmiştir. Adı geçen kurum ve kuruluşlarda halen görev yapan Lisans Coğrafya Programı mezun sayısının bir-kaç 10 taneyi ancak bulduğu görülmektedir. İncelendiğinde ise bu başarının temelinde; mezunun kendini yetiştirmedeki kişisel gayreti olduğu anlaşılmaktadır. 40 tan fazla Coğrafya Bölümü ve ilaveten Açık ve Uzaktan Eğitim Fakülteleri Coğrafya açıköğretim lisans programları da eklendiğinde, ortaya çıkan coğrafya lisans programı mezunu sayısına oranla, mesleğini uygulayarak yukarıda yazılı kurum ve kuruluşlarda çalışan mezun sayısının bu kadar az olması anlamlıdır. Bir başka dikkat çekici husus ise coğrafya bölüm müfredat programlarının öğretmenlik bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmadaki uygunluğu ve yeterliliği tartışılır olmasına karşın, mezunların pedagojik formasyon olarak, Milli Eğitim Bakanlığında Coğrafya Öğretmenliği mesleğini kendileri için alternatifsiz olarak görmeleridir.

Yükseköğretimde yeniden yapılanma süreci

Yükseköğretim Kurulu'nun uluslararasılaşma amaçlı (URL_1) yeniden yapılanma süreci (YÖK, 2010; YÖK, 2017); Bologna Süreci (Bologna Process) ve Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (International Standard Classification of Education-ISCED) çerçevesinde, 19 Mayıs 2001 tarihinde Türkiye'nin de Bologna Sürecine dâhil olmasıyla başlamıştır (URL_2).

Türkiye'de Yükseköğretimde Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (UYÇ) oluşturulması çalışmaları ise Yükseköğretim Kurulu tarafından 28.04.2006 tarih ve 2006/8 sayılı Yükseköğretim Kurulu Başkanlık Kararı ile kurulan Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu (YYK) tarafından başlatılmıştır. Komisyon; Avrupa Yükseköğretim Alanı için Yeterlilikler Çerçevesi (Qualifications Framework for European Higher Education Area, QF-EHEA) düzey tanımlayıcılarını kullanarak, yükseköğretimin her düzeyi (önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora) için asgari olarak kazanılması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamıştır (URL_3) (European Commission/EACEA/Eurydice, 2015).

“Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu ve Çalışma Grubu; Bologna süreci ve ISCED 1997 ile uyumlu olarak yapmış oldukları çalışmaları Ocak 2009 ayında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Ara Raporu şeklinde hazırlamış ve gerek belirlenen geniş bir paydaş grubuna, gerek tüm kamuoyunun görüşlerine Yükseköğretim Kurulu Web sayfası üzerinden sunmuştur. Daha sonra Komisyon ve Çalışma Grubu, paydaşlardan gelen görüşler doğrultusunda Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nin son şekli verilmiştir” (URL_3).

Bologna Süreci

“Bologna Süreci, Avrupa Yükseköğretim Alanı yaratmayı hedefleyen bir reform sürecidir (URL_4). Bu süreç ilk kez 1998 yılında Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere Eğitim Bakanları'nın Sorbonne'da gerçekleştirdikleri toplantı sonrasında yayımlanan Sorbonne Bildirgesi ile ortaya çıkmıştır. 1999 yılında İtalya'nın Bologna kentinde düzenlenen ve 29 Avrupa ülkesinin yükseköğretimden sorumlu Bakanlarının imza attıkları Bologna Bildirgesi'yle Bologna Süreci resmen başlamıştır. Sürecin temel hedefleri bu bildirme ile ilan edilmiştir” (URL_4) (YÖK, 2010). Bologna sürecinin hedefleri zaman içinde güncellenmiş olup, aşağıdaki gibi özetlenebilir (URL_4):

- Kolay anlaşılır ve birbiriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve dereceleri oluşturmak.
- Yükseköğretimde lisans, yüksek lisans ve doktora olmak üzere üç aşamalı derece sistemine geçmek.
- Avrupa Kredi Transfer Sistemini - AKTS (ECTS: European Credit Transfer System) uygulamak.
- Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak.
- Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını uygulamak ve yaygınlaştırmak.
- Yükseköğretimde Avrupa boyutunu geliştirmek.
- Yaşam boyu öğrenimin teşvik edilmesi.
- Öğrencilerin ve yükseköğretim kurumlarının sürece aktif katılımının sağlanması.
- Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın cazip hale getirilmesi.

YÖK, “Uluslararasılaşma” çerçevesinde; “Diploma ve Derecelerin Tanınması, Kalite Güvencesi, Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi, Öğrenci Katılımı ve Sosyal Boyut” olarak 4 başlıkta toplanan Bologna süreci ana faaliyet alanları üzerinde çalışmalarına başlamıştır. Türkiye’de yükseköğretimde ulusal yeterlilikler çerçevesi oluşturulmasına yönelik çalışmalar için Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu ve Yükseköğretim Yeterlilikler Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Bu dört ana başlık aynı zamanda Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) ile de uyumlu olarak yürütülmüştür.

Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED)

UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu) tarafından geliştirilen ISCED (International Standard Classification of Education); eğitim ile ilgili uluslararası standart kavram, tanım ve sınıflamaları sunmaktadır. İlk kez 1976 yılında yayınlanan ISCED, 1997, 2011 ve 2013 yılında revize edilerek güncellenmiştir (URL_5; URL_6; URL_7).

ISCED 2011; eğitim sistemlerinde meydana gelen gelişmeleri kapsayan ve temel olarak yükseköğretimdeki Bologna süreci temellidir. ISCED 2011 sadece eğitim programlarının düzeylerinin sınıflandırması değil, aynı zamanda örgün eğitim programlarından kaynaklanan nitelikler açısından eğitim kazanımının da bir sınıflandırmasıdır. ISCED 2011 ile eğitim programları/yeterlilik; Geniş alan ve Dar alan olmak üzere, 3 haneli seviyeye kadar kodlanabilmektedir.

özellikle ekolojik boyutuna yoğunlaşmıştır.

ISCED-F 2013; ISCED 2011’i destekleyen ve detaylandıran eğitim alanları sınıflandırmasıdır. Eğitim ve Öğretim Alanlarının Geniş alan, Dar alan, Ayrıntılı alan, Lisans program adı sınıflaması ve 10 haneli kodlama ile detaylandırılmıştır.

ISCED sınıflandırmasında eğitim programlarının 8+1 olarak gruplandırıldığını görüyoruz (Tablo 1). Bu tabloda; yükseköğretim ile ilgili sınıflandırma 5. Seviye Önlisans, 6. Seviye Lisans, 7. Seviye Yüksek Lisans ve 8. Seviye Doktora programı olarak kodlandırılmıştır. 6. Seviye Lisans Coğrafya Programının ISCED 2011 sınıflamasında iki ayrı kod altında yapıldığını görüyoruz (URL_6, sayfa: 42 ve 43).

Bunlar;

- 03. Sosyal Bilimler, İşletme ve Hukuk, 031. Sosyal ve Davranış Bilimleri altında Coğrafya (Fiziki Coğrafya hariç) (Tablo 2),
- 04. Fen Bilimleri, 044. Fiziksel Bilimler altında Fiziki Coğrafya olarak yer almaktadır. (Tablo 2).

ISCED-F 2013 sınıflandırmasında coğrafya lisans programı Geniş alan, Dar alan, Ayrıntılı alan, Lisans program adı sınıflaması ve 10 haneli kodlama ile Tablo 3 Yer aldığı gibi sınıflandırılarak detaylandırılmıştır. Ayrıca alfabetik listede (sayfa 86; 0532 Geography (nature), 0532 Geography (physical), 0314 Geography (social) olarak kodlanarak listelenmiştir. Yani Beşeri ve Ekonomik Coğrafya “031-Sosyal ve Kültürel Çalışmalar” ayrıntılı alanı kapsamında, Fiziki Coğrafya ise “0532-Yerbilimleri” ayrıntılı alanı kapsamında yer almaktadır.

Tablo 1: ISCED sınıflandırması, eğitim programları (ISCED-P) ve eğitim düzeyi düzeyleri (ISCED-A) kodlama seviyeleri (URL_6, sayfa: 21).

ISCED-Programmes (ISCED-P)		ISCED-Attainment (ISCED-A)	
0	Early childhood education	0	Less than primary education
1	Primary education	1	Primary education
2	Lower secondary education	2	Lower secondary education
3	Upper secondary education	3	Upper secondary education
4	Post-secondary non-tertiary education	4	Post-secondary non-tertiary education
5	Short-cycle tertiary education	5	Short-cycle tertiary education
6	Bachelor's or equivalent level	6	Bachelor's or equivalent level
7	Master's or equivalent level	7	Master's or equivalent level
8	Doctoral or equivalent level	8	Doctoral or equivalent level
9	Not elsewhere classified	9	Not elsewhere classified

Tablo 2: ISCED 2011 sınıflamasında 6. seviye Coğrafya Lisans eğitiminin kodlaması (URL_6, sayfa: 42 ve 43).

03 Social sciences, business and law

031 Social and behavioral science

Economics, economic history, political sciences, sociology, demography, antropology (except physical antropology), ethnology, futurology, psychology, **geography (except physical geography)**, peace and conflict studies, human rights.

04 Science

044 Physical sciences

Astronomy and space sciences, physics , other allied subjects, chemistry, geology, geophysics, mineralogy, physical antropology, **physical geography** and other geosciences, meteorology and other atmospheric sciences including climatic research, marine science, vulcanology, palaeoecology.

Tablo 3: ISCED F-2013 sınıflamasında 6. seviye Coğrafya Lisans eğitiminin kodlaması (URL_7, sayfa: 18 ve 27, ayrıca sayfa: 63 ve 67).

03 Social Sciences, Journalism and Information 031 Social and behavioural sciences 0314 Sociology and cultural studies Sociology and cultural studies is the study of human beings and the way they behave in groups and in relation to society. The study of ethnology and social anthropology are included here, <i>likewise the study of human and social geography</i>. Programmes and qualifications with the following main content are classified here: Criminology, Cultural geography, Cultural studies, Demography/population studies, Ethnology, Gender studies, Social anthropology, Sociology. Exclusions Social welfare where emphasis is given to practical social work is excluded from this detailed field and included in detailed field 0923 ‘Social work and counselling’. Physical geography is excluded from this detailed field and included in detailed field 0532 ‘Earth science’.
05 Natural Sciences, Mathematics and Statistics 053 Physical sciences 0532 Earth sciences Earth sciences is the study of the composition and structure of earth including the hydrosphere and the atmosphere. Programmes and qualifications with the following main content are classified here: Climate research, Earth science, Geodesy, Geography (physical), Geology, Geomatics, Geospatial technology, Meteorology, Oceanography, Seismology, Exclusions Social geography is excluded from this detailed field and included in detailed field 0314 ‘Sociology and cultural studies’. Soil science is excluded from this detailed field and included in detailed field 0811 ‘Crop and livestock production’

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

Coğrafya Lisans programının Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi içindeki güncel durumu; 031 Sosyal ve Davranış Bilimleri temel alanı içinde bölüm programı olarak yer almaktadır (Şekil 2) (URL_8).

Türkiye Yükseköğretimindeki ISCED F-13 temelli yeniden yapılanma çalışmaları devam etmektedir. YÖK’ün yeniden yapılanma süreci kapsamında, Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu ve Çalışma Grubu tarafından yürütülen çalışmalarda ISCED F-2013 eğitim sınıflandırması esas alınmaktadır. Coğrafya Lisans Programı da bu kapsamda henüz ISCED F-2013 uyumluluğunun sağlanmadığı lisans programlarından biridir (Şekil 2 ve Tablo 3).

Temel Alan	Program İsmi
31-Sosyal ve Davranış Bilimleri	Antropoloji
	Avrupa Birliği İlişkileri
	Coğrafya
	Coğrafya Öğretmenliği(14)
	Ekonometri(34)
	Ekonomi(34)
	Ekonomi Politik ve Toplum Felsefesi
	Ekonomi ve Finans(34)
	Ekonomi ve İdari Bilimler Programları(34)
	Ekonomi-Yönetim Bilimleri Programları(34)
	Eşit Ağırlıklı Programlar(32,34)
	Felsefe Grubu Öğretmenliği(14)
	Halkbilim
	Tarih(34)

Şekil 2: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi, Coğrafya Lisans Programı “031 Sosyal ve Davranış Bilimleri temel alanı içinde yer almaktadır (URL_8).

Planlanan Lisans Coğrafya Programı: Bölünmüş Sistem

02 Kasım 2019 tarihinde YÖK ana sayfasında; YÖK'ten Üniversite Programlarındaki İsim Kargaşasına Son Verecek Düzenleme (YÖK, 2019) başlıklı bir haber paylaşılmıştır. Bu duyuruda; “UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflamasına (ISCED-F 2013) göre programlar tasnif edilerek, 53 dar alan ve 144 ayrıntılı alan altında bilimsel ölçütlere göre sınıflandırılma çalışmasının yapıldığı”(YÖK, 2019) ifade edilmiştir.

Bu çalışmanın, “mesleklerin yetki ve sorumluluk alanlarını yeniden belirleyerek meslek sınıflaması yapmak değil, yükseköğretim sistemindeki mevcut önlisans ve lisans programlarının UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflamasına (ISCED F-2013) uyumlu, yani daha evrensel nitelikli eğitim alan sınıflaması”(YÖK, 2019) amaçlı olduğu belirtilmiştir. Bu yaklaşım içinde, mevcut programların bu referans sınıflandırmaya göre uyumlu hale getirileceği ve yeni açılacak olan programların da bu sınıflandırma sistemine göre değerlendirileceği açıklanmıştır. Yukarıdaki yaklaşım çerçevesinde gerçekleştirilen ve bir yıl süren bu çalışma kapsamında mevcut programların yeni isimlendirmeleri ve tasnifleri yapılarak, değişiklik önerisi olarak sunulmuştur. Bu taslakta yer alan lisans coğrafya programı isim değişikliği ile dikkati çekmektedir. Yeni sınıflamada; Lisans Coğrafya Programı Tablo 4 teki gibi kodlama ve isimlendirme ile önerilmiştir. Bu yeni düzenleme duyurusu yapılarak görüşe açılmıştır.

Tablo 4: ISCED F-2013 sınıflamasına göre Lisans Coğrafya Programının revize edilmiş kod ve adı (YÖK, 2019).

Geniş alan : 03. Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon	
Dar alan : 031. Sosyal Bilimler ve Davranış Bilimleri Alanı	
Ayrıntılı alan : 0314. Sosyoloji ve Kültürel Çalışmalar	
Mevcut lisans programı	Önerilen lisans programı
006.0314.002.001. Coğrafya	006.0314.002. Beşeri ve Ekonomik Coğrafya

Bu yeni düzenlemenin en çarpıcı yönü; coğrafya biliminin 2 temel alt disiplininin biri olan Beşeri Coğrafyanın, Coğrafya Lisans Programının yeni adı Beşeri ve Ekonomik Coğrafya olarak önerilmiş olması ve coğrafyanın diğer alt disiplini olan Fiziki Coğrafyanın yok sayılmış ve herhangi bir sınıflamada yer verilmemiş olmasıdır. Bu konudaki eleştiri ve öneri bildirimleri sonrasında konu yeniden değerlendirmeye alındığı anlaşılmaktadır. Yeni yapılanmanın ve bu kapsamdaki lisans programlarının yeniden sınıflamasında ISCED F-2013 sınıflaması esas alınmasına karşın, Fiziki Coğrafyaya bu sınıflamada yer verilmemesi nedeniyle (Tablo 5), yapılan revizyonun ISCED F-2013 ile uyumlu olmadığını göstermektedir.

Tablo 5: Önerilen Lisans Coğrafya Programının ISCED F-2013 sınıflaması ile karşılaştırılması.

Yeniden revize edilen Lisans Coğrafya Programı	ISCED F-2013
03. Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon	03. Social Sciences, Journalism and Information,
031. Sosyal Bilimler ve Davranış Bilimleri Alanı	031. Social and behavioural sciences,
0314. Sosyoloji ve Kültürel Çalışmalar	0314. Sociology and cultural studies [<i>Cultural geography (human and social geography)</i>]
006.0314.002. Beşeri ve Ekonomik Coğrafya	
05. Doğa Bilimleri, Matematik ve İstatistik	05. Natural Sciences, Mathematics and Statistics,
053. Fen Bilimleri Alanı	053. Physical sciences,
0532. Yer Bilimleri (Harita, Jeofizik, Jeoloji, Hidrojeoloji, Meteoroloji Mühendisliği, Tapu Kadastro).	0532. Earth sciences (<i>Geography-Physical) Geography (nature)</i>

11 Mart 2020 tarihli, Yükseköğretim Yürütme Kurulu (YYK) toplantısında; “Yükseköğretim kurumlarındaki içerikleri aynı, ancak isimleri farklı olan lisans programlarındaki isim kargaşası nedeniyle mezunların karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak amacıyla alanında yetkin öğretim elemanlarının katılımıyla oluşturulan komisyonlar marifeti ve yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim paydaşlarının önerileri doğrultusunda, lisans bölüm/programlarının isimleri ve içerikleri gözden geçirilmiş ve sadeleştirilmiştir.

Ek-1 tabloda (29 sayfa) yer alan mevcut bölüm/program isimleri ile yeni bölüm/program isimlerinin eşdeğer olduğuna ve yeni düzenlemenin 2020 YKS'den itibaren uygulanmasına" karar verilmiştir (YÖK, 2020). Yükseköğretimde yeniden yapılanma süreci içindeki lisans programlarına ait sınıflandırma çalışmaları kapsamında; Coğrafya ile ilgili mevcut lisans program birleştirmeleri (Tablo 6), ISCED F-2013 sınıflamasına göre hazırlandığı ifade edilerek görüş alınmak üzere önerilen Lisans Coğrafya Programı (Tablo 7) ve gelen öneri ve eleştirilerin dikkate alınması sonrasında revize edilerek sınıflandırmanın son şekli verilmiştir (Tablo 8). 11 Mart 2020 tarihli, YYK toplantısında ayrıca "Mevcut lisans programlarında kayıtlı olan öğrencilere mezuniyeti hak etmeleri durumunda halen kayıtlı oldukları program ismine göre diploma düzenlenmesine, mezunların ihtiyaçları doğrultusunda Yükseköğretim Kuruluna başvurmaları durumunda mezun oldukları programın yeni düzenlemeye göre eşdeğer olduğu programa ilişkin yazı verilmesine" karar verilmiştir (YÖK, 2020).

Tablo 6: 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanacak olan lisans bölüm/program isimleri" listesindeki sadeleştirilerek birleştirilen ve kodlanan "Yeni Lisans Coğrafya Program isimleri" (YÖK, 2020).

Mevcut Lisans Program Adı	Kod	Yeni Lisans Program Adı
Coğrafya	006.0314.002	Coğrafya
Beşeri ve Ekonomik Coğrafya		
Fiziki Coğrafya	006.0532.001	Fiziki Coğrafya
Fiziki Coğrafya ve Jeoloji		

Tablo 7: ISCED F-2013 sınıflaması esas alınarak önerilen lisans programı sınıflaması.

ISCED-F 2013 Sınıflaması (03 Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon)					
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan
03	Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon	031	Sosyal Bilimler ve Davranış Bilimleri Alanı	0314	Sosyoloji ve Kültürel Çalışmalar
				Kod	Lisans Program Adı
				006.0314.002.001	Cografya
				Kod	Önerilen Program Adı
				006.0314.002	Beşeri ve Ekonomik Coğrafya

Tablo 8: ISCED F-2013 sınıflaması esas alınarak revize edilerek yenilenen lisans programı sınıflaması.

ISCED-F 2013 Sınıflaması (03 Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
03	Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon		Sosyal Bilimler ve Davranış Bilimleri Alanı	0314	Sosyoloji ve Kültürel Çalışmalar		
		006.0314.001.001				Antropoloji	
		006.0314.002.001				Coğrafya	
		006.0314.003.001				Kültür ve İletişim Bilimleri	
		006.0314.004.001				İletişim Bilimleri	
		006.0314.004.002				İletişim	
		006.0314.005.001				Sosyoloji	
006.0314.005.002	İnsan ve Toplum Bilimleri						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (05 Doğa Bilimleri, Matematik ve İstatistik)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
05	Doğa Bilimleri, Matematik ve İstatistik	053	Fen Bilimleri Alanı	0532	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (06 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
06	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	063	Sağlık Bilimleri Alanı	0632	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (07 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
07	Sanat ve Spor	073	Sanat ve Spor Alanı	0732	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (08 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
08	Bilim ve Teknoloji	083	Bilim ve Teknoloji Alanı	0832	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (09 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
09	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	093	Sağlık Bilimleri Alanı	0932	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (10 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
10	Sanat ve Spor	103	Sanat ve Spor Alanı	1032	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (11 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
11	Bilim ve Teknoloji	113	Bilim ve Teknoloji Alanı	1132	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (12 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
12	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	123	Sağlık Bilimleri Alanı	1232	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (13 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
13	Sanat ve Spor	133	Sanat ve Spor Alanı	1332	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (14 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
14	Bilim ve Teknoloji	143	Bilim ve Teknoloji Alanı	1432	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (15 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
15	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	153	Sağlık Bilimleri Alanı	1532	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (16 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
16	Sanat ve Spor	163	Sanat ve Spor Alanı	1632	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (17 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
17	Bilim ve Teknoloji	173	Bilim ve Teknoloji Alanı	1732	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (18 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
18	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	183	Sağlık Bilimleri Alanı	1832	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (19 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
19	Sanat ve Spor	193	Sanat ve Spor Alanı	1932	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (20 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
20	Bilim ve Teknoloji	203	Bilim ve Teknoloji Alanı	2032	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (21 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
21	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	213	Sağlık Bilimleri Alanı	2132	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (22 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
22	Sanat ve Spor	223	Sanat ve Spor Alanı	2232	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (23 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
23	Bilim ve Teknoloji	233	Bilim ve Teknoloji Alanı	2332	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (24 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
24	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	243	Sağlık Bilimleri Alanı	2432	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (25 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
25	Sanat ve Spor	253	Sanat ve Spor Alanı	2532	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (26 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
26	Bilim ve Teknoloji	263	Bilim ve Teknoloji Alanı	2632	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (27 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
27	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	273	Sağlık Bilimleri Alanı	2732	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (28 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
28	Sanat ve Spor	283	Sanat ve Spor Alanı	2832	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (29 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
29	Bilim ve Teknoloji	293	Bilim ve Teknoloji Alanı	2932	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (30 Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
30	Sağlık Bilimleri, İktisat ve İşletme	303	Sağlık Bilimleri Alanı	3032	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (31 Sanat ve Spor)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
31	Sanat ve Spor	313	Sanat ve Spor Alanı	3132	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği
						006.0532.012.001	Jeoloji Mühendisliği
						006.0532.013.001	Hydrojeoloji Mühendisliği
006.0532.015.001	Meteoroloji Mühendisliği						
006.0532.016.001	Tapu Kadastro						
ISCED-F 2013 Sınıflaması (32 Bilim ve Teknoloji)							
Kod	Geniş Alan	Kod	Dar Alan	Kod	Ayrıntılı Alan		
32	Bilim ve Teknoloji	323	Bilim ve Teknoloji Alanı	3232	Yer bilimleri		
						xxx	xxx
						006.0532.002.001	Harita Mühendisliği
						006.0532.002.002	Geomatik Mühendisliği
						006.0532.008.001	Jeofizik Mühendisliği

Değerlendirme

Yükseköğretim Kurulu'nun uluslararasılaşma amaçlı yeniden yapılanma süreci; mevcut Önlisans, Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora programlarının Bologna Süreci (Bologna Process)" ve "Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED)" temelli olarak yürütülmektedir. Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu ve Çalışma Grubu; Bologna süreci ve ISCED F-2013 sınıflaması ile uyumlu olarak, Lisans Coğrafya Programı hedefli yapmış oldukları çalışmalarını tamamladıkları anlaşılmaktadır (Tablo 6, 8 ve 9). Zira YÖK Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı, 17.12.2021 tarihli yazısı ile tüm üniversitelere yaptığı dağıtımda; eşdeğerlik tablosunda güncelleme yapıldığı, alınan kararların eğitim kurumlarında kullanılması hususu duyurulmuştur.

Tablo 9: Öngörülen Lisans Coğrafya Programının ISCED F-2013 sınıflaması ile karşılaştırılması.

ISCED F-2013 sınıflaması temelli yeni Lisans Coğrafya Programı	
Yeni Lisans Coğrafya Program Adı	ISCED F-2013
03. Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon	03. Social Sciences, Journalism and Information,
031. Sosyal Bilimler ve Davranış Bilimleri Alanı	031. Social and behavioural sciences,
0314. Sosyoloji ve Kültürel Çalışmalar	0314. Sociology and cultural studies
006.0314.002. Coğrafya	[<i>Cultural geography (human and social geography)</i>]
05. Doğa Bilimleri, Matematik ve İstatistik	05. Natural Sciences, Mathematics and Statistics,
053. Fen Bilimleri Alanı	053. Physical sciences,
0532. Yer Bilimleri	0532. Earth sciences (<i>Geography-Physical</i>)
006.0532.001. Fiziki Coğrafya	<i>Geography (nature)</i>

Acaba; Yükseköğretim Kurulu'nun uluslararasılaşma amaçlı yeniden yapılanması ISCED F-2013'e göre yapılıyor olması nedeni ile Lisans Coğrafya Programı nihai güncellemesi ISCED F-2013 sınıflamasına göre mi revize edilecek?

Yakın gelecekte; Lisans Coğrafya Programının, ISCED F-2013 sınıflamasında olduğu gibi Beşeri Coğrafyanın Sosyal Bilimler Geniş Alanında, Fiziki Coğrafyanın Doğa Bilimleri içinde sınıflandırılarak iki farklı lisans programı olarak bölünmesini mi beklemeliyiz?

Bu karar; 1943 te, reform komisyonunun; Fiziki Coğrafyayı Fen Fakültesine, Beşeri Coğrafyayı da Edebiyat Fakültesine bağlama ve coğrafyanın bölünmesi önerisine karşı çıkılarak (Akyol 1943), coğrafyanın bir bütün olduğu hakkında reform komisyonunun ikna edilmesi (Erinç, 1973, s. 19) temel mantığını hatırlatmaktadır. Dolayısıyla, olması halinde, böyle bir program güncellemesini Lisans Coğrafya Programı için tarihsel boyutta bir dönüşüm ve radikal bir değişiklik olarak kabul edebiliriz. Lisans Coğrafya programının farklı kodlarla Lisans Fiziki Coğrafya ve Lisans Beşeri Coğrafya programları olarak sınıflandırılması uygulanırsa; mevcut coğrafya bölümlerimiz altyapıları, akademik kadro ve profilleri, idari organizasyon gibi konulara ait adaptasyon problemlerine hazırlıklı mıdır? Ya da coğrafya bölümleri bu tür bir gelişmeye hazırlanmalı mıdır?

Referanslar

- Akyol, İ.H. (1943). Son Yarım Asırda Türkiye’de Coğrafya: Cumhuriyet Devrinde Coğrafya. *Türk Coğrafya Dergisi*, 3/4: 247-276.
- Erinç, S. (1973). *Elli Yılda Coğrafya*. Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı, Cumhuriyetin 50. Yıldönümü Yayınları, No: 11, Ankara.
- Erinç, S. (1997). Coğrafya, *Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Bilim: Sosyal Bilimler I*, TÜBA Yayınları, Ankara, 51-56.
- European Commission/EACEA/Eurydice, (2015). *The European Higher Education Area in 2015: Bologna Process Implementation Report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- KHK, (1982). Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. 20 Temmuz 1082 tarihli ve 17760 sayılı Resmi Gazete, sayfa: 01-19.
- Kayan, İ. (2000). Türkiye Üniversitelerinde Coğrafya Eğitimi: Amaç, Yeni hedefler, Sorunlar ve Öneriler. *Ege Coğrafya Dergisi*, 11: 7-22.
- Koçman, A. (1999). Cumhuriyet Döneminde Yükseköğretim Kurumlarında Coğrafya Öğretimi ve Sorunları. *Ege Coğrafya Dergisi*, 10: 1-14.
- Tanrikulu, M. ve Gümüşçü, O. (2021). Türkiye’de Coğrafya Biliminin Gelişimi: 1940-2000 Dönemi. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 19(37): 467-512.
- Turoğlu, H. (2003). Coğrafyacı ve Coğrafya Eğitimi. *Türk Coğrafya Kurumu, Coğrafya Kurultayı*, 09-12 Temmuz 2002. *Bildiri Kitabı*: 52-58, Ankara.
- Turoğlu, H. (2018). Türkiye’de coğrafya yükseköğretimi, mesleki yeterlilikler ve ulusal standartlar hakkında bir değerlendirme. *International Geography Education Symposium (Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu)*, IGES 2018, 8- 10 NOVEMBER 2018, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi, *Sempozyum Bildiriler Kitabı*: 255-233, Nevşehir.
- Yazan, Ş. ve Bekaroğlu, E. (2018). Türk Coğrafyacılığının Disipliner İlişkileri Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 16 (1): 37- 67.
- YÖK Kanunu (1981). *Yükseköğretim Kanunu*, Kabul tarihi: 04.11.1981, 6/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete, sayfa: 5347-5394-6.
- YÖK (2010). Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma: 66 soruda Bologna 2010. https://uluslararasi.yok.gov.tr/Documents/yay%C4%B1nlar/yuksekogretimde_yeniden_yapilanma_66_soruda_bologna_2010.pdf (23 Ocak 2022)
- YÖK (2017). Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi 2018-2022. https://www.yok.gov.tr/Documents/AnaSayfa/Yuksekogretimde_Uluslararasılaşma_Strateji_Belgesi_2018_2022.pdf (23 Ocak 2022)
- YÖK (2019) Yök'ten Üniversite Programlarındaki İsim Kargaşasına Son Verecek Düzenleme <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2019/onlisans-ve-lisans-programlarinin-siniflandirilmesi.aspx> (23 Ocak 2022)

YÖK (2020) 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılından İtibaren Uygulanacak Olan Lisans Bölüm/Program İsimleri.

https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/lisans-onlisans-program-adlari/2021/2020-2021-lisans-bolum-program-isimleri.pdf (23 Ocak 2022)

URL_1 <https://uluslararasi.yok.gov.tr/uluslararasilasma/tyyc>

URL_2 <https://uluslararasi.yok.gov.tr/uluslararasilasma/bologna>

URL_3 <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=20>

URL_4 <https://uluslararasi.yok.gov.tr/uluslararasilasma/bologna/temel-bilgiler/bologna-sureci-nedir>

URL_5 http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-1997-en_0.pdf

URL_6 <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-iscied-2011-en.pdf>

URL_7 <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

URL_8 <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=41>